

Majdraget

Nummer 2-1997

Medlemsorgan för Majornas Schacksällskap

Majornas SS 90 år 1907-12/11-1997

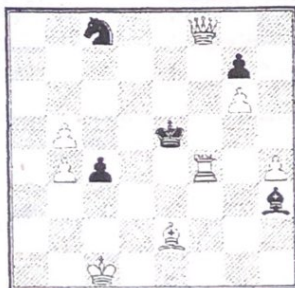

OBJ: FEL LOKAL
RÄTT ÅR: ALLMÄNNA VÄG 34
CAFÉ STJÄRNAN

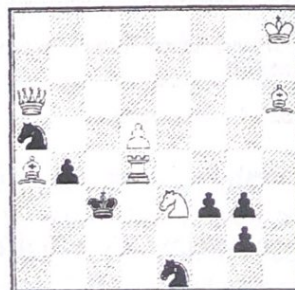
Majornas SS första lokal, Allmänna vägen 5.

(1)

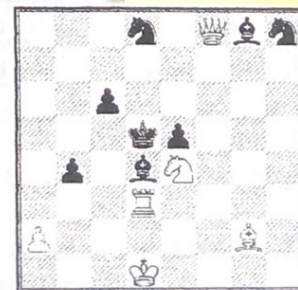
Jubileumsnummer 1

Vit gör matt i tre drag.

Vit gör matt i två drag.

Vit gör matt i tre drag.

INNEHÅLL I JUBILÉUMSNUMMER 1 AV MAJDRAGET -97

<u>Sida</u>	<u>Artikel</u>
2	Innehåll, MSS styrelse, Ansvarig utgivare och redaktion
3	Ordförandespalten, Inbjudan till jubiléumsfest, Redaktionsord
4	Bengt Andersson avliden
5	Årsmötet 30 sept.-97, Lokalfrågan
6	Stiftarna, Café Stjärnan, Historien om medlemstidningarna
7-25	Historik om Majornas Schacksällskap
26	Lokalfrågan i korthet, Kan flickor spela schack?
27-30	Parti nr 1-7, Bengtsson-Cedergren, A Nilsson-O Nilsson, Berntsson-Smedal Krenzisky-Haralds, FG Bengtsson-O Nilsson, L Carlsson-E Andersson MSS-Vänersborg
31-35	Intervju med Erik Börjesson
36-41	Parti nr 8-14, O Nilsson-Ståhlberg, Skredsvik-A Nilsson, Sternner-Skredsvik, Liedqvist-Laurine, Olof Kinnmark-V Olofsson, Torgheim-Liedqvist, Wiman-Lundgren
42-43	Döderhultsgruppen
44	Baksidan: Visdomsord, Källförteckning, Adressruta till MSS

Framsida: Diagrammen:

-Det till vänster är ett problem av Liss Carlsson.: 1. Td4 c3 2. Lc4!, eller 1. - Kxd4 2. Dc5+

-Mitten är ett problem av Knut Johansson : 1. Td2

-Det till höger är ett problem av Oscar Nilsson ur MSS medlemsblad 4-1960.

Lösningen: Har vi inte hittat! Först rätt inlämnat svar till redaktionen vinner en penninglott!

Majornas SS Styrelse 1997/98

Ordförande	Kenneth Fahlström	T. 14 17 71
Vice Ordförande	Hans Thorén	T. 82 48 38
Sekreterare	Göte Teiffel	T. 14 89 10
Vice Sekreterare	Anders Rundström	T. 20 68 21
Kassör	Rolf Sannes	T. 31 55 42
Ungdomsansvarig	Lars Olsson	T. 45 16 87
Intendent	Göran Sernmyr	T. 24 59 54
Övrig Ledamot	Martin Johansson	T. 16 96 54

Ansvarig Utgivare för

Majdraget:

Kenneth Fahlström Tel. 14 17 71

I redaktionen:

Göran Sernmyr, Göte Teiffel

Skriftliga bidrag i nr 2+3 97

Henrik Teiffel, Kenneth Fahlström, Terje Torgheim, Mikael Arnelind, Fredrik Andersson, Hans Thorén, Rolf Sannes m fl

ORDFÖRANDESPALTEN

Nittio år !

En pigg nittioåring. Bör nog klara ett antal år till. Med viss tillförsikt ser jag framtiden an. Upp en division. En fin nittioårspresent, från både Skara och Kamraterna. Vi säger tack, tack. De under förra säsongen införda idéerna, träningskvällar med Ari Ziegler som ledare och temakvällar, bl.a med PC-schack, lockade ett antal medlemmar, är ett tecken på en ökande medlemsaktivitet. Som sagt en pigg nittioåring.

Vi markerar under hösten våra nittio år i Göteborgs schackliv med detta utökade Majdrag, en satsning på KM och en fest den 8:e November. Festen hålls i Argos klubbstuga, bara fyra dagar från vår egentliga födelsedag den 12:e november. Missa inte jubileumsfesten!!!

När denna höst är över har vi bara att se fram mot tio år av framgångar, glädjeämnen och nya segrar. Sedan kan vi ordna ett riktigt kalas.

Boka in hela November år 2007. Tack för ordet. *Kenneth Fahlström* Ordförande

Hjärtligt välkomna på jubiléumsfest!!

Majornas SS firar 90 år med en stor jubiléumstillställning Lördagen den 8 november. Festen äger rum i SK Argos klubbstuga, Ekedalsgatan 26 i Göteborg. Alla medlemmar med respektive är hjärtligt välkomna. Kuvertkostnad är 200:-/person som insättes på postgiro 62 80 24-2. Anmälan göres senast 2:e november till kansliet t. 12 87 78 eller till Kenneth Fahlström t. 14 41 17 eller Göte Teiffel t. 14 89 10.

Vi ser fram mot en glad och trevlig kväll, som förutsätter allas medverkan.

Välkomna!!

Styrelsen

Redaktionen har ordet

Det blev ett dubbel-Majdrag till slut i alla fall! Efter många timmars forskande och ännu fler timmars skrivande, har vi äntligen nått målet. Ett rykande färskt jubileumsdubbelnummer.

Vi i redaktionen har försökt att spegla de nittio jubileumsåren på ett så omväxlande och intressant sätt som möjligt. Mycket är nytt och en del är kanske gammal skåpmat.

Du käre läsare, får läsa intressanta intervjuer, spela igenom en del av de gamla MSS-hjältarnas partier och få en och annan historielektion om vår anrika klubb. Vi har haft ett mödosamt men mycket roligt och stimulerande arbete med detta nummer och det är vår förhoppning att även du skall tycka att det är givande. Eftersom vi i redaktionen till vissa delar är noviser i tidskriftsbranchen, hoppas vi att du käre läsare, har överseende med eventuella fel.

Slutligen vill vi tacka alla medlemmar som har ställt upp med idéer och bidrag till denna jubileumsskrift. TfS skall ha tack! Hans Thorén skall ha stort tack för all uppbackning. Ett speciellt tack till vår hedersmedlem Erik Börjesson! Utan din dokumentation och ditt tidigare idoga arbete, hade vi stått oss ganska slätt. Till sist ett stort tack till vår ALU-antälde Kristian Eriksson för partikommentarerna.

Med vänlig hälsning, *Göran Sernmyr och Göte Teiffel.*

BENGT ANDERSSON
19/10 1933- 24/4 1997

Vår schackkamrat Bengt Andersson dog tragiskt i våras 63 år gammal. Bengt var född i Högalids församling i Stockholm och levde första delen av sitt liv i där. Tävlingschack började han spela 1951 och avancerade snabbt genom klasserna. Redan 1961 var han uppe i landslagsklassen.

I Stockholm spelade han schack i olika klubbar. bl.a i Kristallen, Lidingö och Eriksdal. Bengt blev klubbmästare i alla tre klubbarna i bara förbifarten. Vinnare av Collijncupen 1961 och 1962. Samma år deltog han i en turnering i huvudstaden och fick möta ingen mindre än dåtidens världsmästare Botvinnik. 1963 blev han Nordisk landslagsspelare och kvalificerade sig till spel i SM-gruppen. Debuten i SM-gruppen skedde 1964 med en nionde plats. Det blev ytterligare två starter i SM-gruppen, med 14:e plats 1965 och 9:e plats 1969. då han hade självaste Ulf Andersson på fallrepet. Där nådde hans schackstjärna zenit. På 70- och 80-talen låg Bengt nästan alltid i toppen i Mästarklassen i SM och han skakade en och annan stormästare i öppna turneringar.

Han flyttade till Göteborg i slutet av 60-talet. Här spelade han först för Manhem, där han bl.a tog två KM-titlar. Sedan gick han in i Lundby SS där han spelade fram till 1986. Därefter blev Bengt en mycket flitig gäst i MSS. Här har han spelat mycket och ofta. Det har resulterat i tre KM, två snabbschacks-KM och ett blix-KM. Dessutom har han varit en lojal lagspelare och har placerat sig på en sjundeplats i maratontabellen.

Bengt var ensamstående och arbetade på Kronans droghandel. Det största intresset efter schacket var Djugårdens IF. DIF och Fischer kunde inte Bengt få nog av. Dessutom tyckte han om att promenera och sågs ofta ute på spatserturer i närheten av sitt hem på Slottsskogsgatan.

Han avled på grund av en hjärntumör. Genomlevde en operation men fick återväxt av tumören. Trots detta var han alltid vid gott mod, försökte kämpa och leva normalt in i det sista.

Bengt avled den 24:e april i år och begravningen ägde rum på Västra kyrkogården den 16:e maj. Kenneth Fahlsröm och Rolf Sannes var närvarande som klubbens representanter, för att följa honom till den sista vilan och framföra vårt deltagande till familjen.

Vi saknar och sörjer dig Bengt och hoppas att du har det bra däruppe i Caissas schackhimmel.

GS.

Rapport från Majornas SS årsmöte 30/9 1997

Av Göran Sernmyr

Hela femton medlemmar hade slutit upp till årsmötet på klubblokalen i Sannaskolan. De mest engagerande frågorna handlade om rökförbud och klubblokals beskaffenhet. Dessutom togs beslut om stadgeändring, vilket numer innebär att verksamhetsåret löper från 1/1-31/12.

Klubbens ekonomi är god enligt vår tappra och duktiga kassör Rolf Sannes.

Enligt verksamhetsberättelsen har klubben under året haft 108 medlemmar, varav 51 juniorer. Vår medlem Bengt Andersson avled tragiskt i våras.

Det var många medlemmar som hade synpunkter på vår klubblokal. Frågan är om det är den som är orsaken till den sjunkande aktiviteten på klubben. Styrelsen lovade att höra av sig till alla medlemmar via någon form av enkät.

Efter långa diskussioner beslöts att det skall råda rökförbud i alla klubbens lokaler. Beslutet trädde i kraft omedelbart. Hädanefter skall alla rökare gå ut ur lokalen när de röker!

Medlemsavgifterna blir oförändrade. I styrelsevalen invaldes Göte Teiffel till ny sekreterare och Anders Rundström till vice sekreterare. Lokalgruppen utökades med en man, Jan Krüger. För övrigt hänvisas till mötesprotokollet.

Den eviga lokalfrågan

Lokalfrågan har varit klubbens stora sorgebarn ända sedan starten 1907. Vi har hållit till i över tjugotalet lokaler sedan grundandet. De första förtiått åren var det en kringflackande tillvaro på några av stadens kaféer. Först 1956 fick klubben sin första egna lokal. Den låg på Norra Allégatan 6. Sedan dess har vi haft egna lokaler på ytterligare fyra ställen.

1993 flyttade vi till våra nuvarande lokaler i Sannaskolan. På senare tid har det framkommit kritik angående lokalen på g a olika omständigheter. Vi i styrelsen kommer att höra av oss till alla medlemmar med någon form av enkät. Innan du tar ställning bör du tänka på följande positiva och negativa sidor med lokalen:

Positivt:

+ Billig. Hyran är på 1100 kr/mån. inklusive el!

Jämför med en till ytan lika stor lokal i markplan. Den skulle gå på 10 000 kr/mån.

För att klara den hyran skulle vi behöva öka juniorantalet från 50 till 250 stycken. Först då skulle bidragen täcka den kostnaden.

+Ligger i Majorna, Nära för juniorerna., Ändamålsenlig med små och stora rum,

Vi har lokalen själva och slipper att plocka fram och plocka ner spelen efter varje gång,

Rökförbud, Goda parkeringsmöjligheter, 200m till spårvagn,

Negativt:

- Inga fönster, Dålig ventilation, Fukt, Eko, Mörk ingång, Rökförbud.

Är du beredd att jobba med juniorverksamhet, plocka upp och ner spel varje gång, eller vill du att vi chockhöjer medlemsavgiften. Tycker du att det är bra som det är eller har du egna lösningar? Hör av dig och tyck till. Vi behöver aktiva medlemmar och friska idéer!!!

Styrelsen

Stiftarna

Av Göte Teiffel

De var nio till antalet när föreningen bildades 12 nov 1907 och de var följande:

Edvin Abrahamsson, John Abrahamsson, Magnhild Andersson, Helga Bengtsson, Henry Bengtsson, Gustaf Cedergren, Hugo Höglund, Henry Karlsson och Klara Larsson.

Tre kvinnor bland stiftarna, det måste var unikt för en schackklubb. Till ordförande utsågs Gustaf Cedergren, som biträdades av sekreteraren Henry Karlsson och kassören Henry Bengtsson.

Hugo Höglund (1889 -1971) blev med tiden en i Göteborg mycket engagerad politiker (s) och dessutom en ivrig nykterhetsman. 1933 utsågs han till sjukhusdirektör. Hans porträtt i olja hänger i korridorens som leder från huvudentrén i Sahlgrenska sjukhuset. Nästa gång du besöker vårt största sjukhus går du korridoren fram och t v ungefär 50 m från entrén stannar du till, tar av dig kepsen i beundran och iaktager en stilla betraktelse inför denne man. Efter detta blir du kanske så överväldigad att dina eventuella krämpor försvinner.

1908 blev han liksom damerna strukna ur medlemsrullorna för bristande betalning. Så det kan gå!

Café Stjärnan

Låg förr i fastigheten på Allmänna vägen 5. Byggnaden som är en av Majornas äldsta uppfördes redan 1767 och är av de få som räddades från den stora branden i mitten av 1800-talet. 1852 köptes fastigheten av Fredrik Magnus Leffler och har sedan dess kallats det "Lefflerska huset".

På framsidan av denna skrift finns en bild av hur byggnaden såg ut omkring 1920. Bilden är tecknad av Claes Krantz och återfinns i Fredbergs klassiska "Det gamla Göteborg" om utkom till stadens 350-årsjubileum 1923.

Sedan dess har fastigheten byggts om rejält och en bild från dagens utseende återfinns nedan. I samma kvarter som detta hus, mot Karl Johansgatan ligger en annan välkänd lokal, nämligen pizzerian Cactus, där mången schackspelare har svingat mer än en bägare och rivit av en och annan låt. Då har de förmodligen inte haft en aning om att de befunnit sig på klassisk mark.

Det är förmodligen som någon, med depressiva böjelser, sagt att schackspelare är precis som människor - bara helt annorlunda.

Historien om medlemstidningarna

Majdraget har haft sina föregångare. Under några år på 60-talet hette informationsbladet helt enkelt "Medlemsblad för Majornas Schacksällskap", en stencilerad utgåva. I första hand var Erik Börjesson ansvarig för denna.

Andra försöket blev "Schackforum" 1981 en ambitiös och proffstryckt upplaga, som Rune Lindqvist och Robert Danielsson skötte om. Tyvärr blev denna seriösa satsning endast ett nummer lång.

Tredje försöket var "Majdraget", som från början var en idé av Jan Bohlin och namngavs av en av de nuvarande redaktörerna. Framställningen sker med hjälp av databehandling. Tredje gången gillt.

Men som alltid, ett informationsblad är vad läsarna gör den till. Vad hjälper det om de ansvariga har mycken entusiasm om inte medlemmarna delar med sig av sina kunskaper, positiva, negativa, glada, arga men framförallt engagerade synpunkter. Ha ingen respekt för den nya tekniken - redaktionen kan läsa de mest märkliga handstilar.

Majornas Schacksällskap 1907 – 1997

Av Göte Teiffel

Aren runt sekelskiftet var Göteborg fortfarande till vissa delar en idyll. Trots detta var expansionen omfattande. Det moderna industrisamhället började växa fram och decennierna runt sekelskiftet var de mest intensiva i stadens industriella historia. Textilindustrin var vid denna tid den största. På andra sidan älven började de sedermera så välkända varven att etableras.

Förstaden Majorna hade växtverk, präglad som den ännu var av en oregelbunden bebyggelse. I kvarteren närmast Stigbergstorget hade de för Göteborg så speciella landshövdingehusen börjat komma till, för övrigt bestod byggnationen av mindre hus med låg standard. De flesta majborna tillhörde ännu arbetarklassen och fick sin försörjning av näringar knutna till hamnen eller det stora havet.

På Karl Johansgatan skramlade spårvagnarna fram sedan några år tillbaka. Parallellt med denna gata låg den mycket smalare, krokigare och inte lika prestigefyllda Allmänna vägen.

Nykerhetsrörelsen var i början av seklet en av de stora folkrörelserna och starkare än någonsin. I verksamheten ingick bland annat att driva speciella nykerhetscaféer. Här kan märkas Lovéns Café på Allmänna vägen. I grannhuset i nr 5 låg Café Stjärnan, ett annat folkligt serveringsställe, viktig för denna berättelse.

Det var på denna gata det hela började, en söndag i november 1907. Följ med på en 90-årig schacklig vandring, i med- och motgång.

1907-1917

UF Enigheten var en av många nykerhetsloger. Vid föreningens kafferaster på möteskvällarna kom schackspelen fram. Många av de påbörjade partierna blev självfallet inte färdigspelade när förhandlingarna skulle återupptas. Spelet fortsatte emellertid, vilket naturligtvis väckte irritation bland de icke frälsta, d v s de som inte hade några schackliga böjelser.

Kritiken fortsatte och till slut hade schackspelarna fått nog och startade så att säga eget, när de bildade en schackklubb.

Söndagen den 12 november 1907 samlades i Café Stjärnan på Allmänna vägen 5, under ledning av Gustaf Cedergren, en från Söderhamn inflyttad schackentusiast, nio av dessa obotliga schackentusiaster, varav tre damer. Trots skärmytslingarna med sin nykerhetsloge fick den nya schackklubben namnet SK Enigheten. Banden till rörelsen fanns således kvar. Måhända hade nykerhetsrörelsen i och med detta, till viss del förlorat lite i aktivitet, men å andra sidan hade Caissas värld fått några eldskälar till.

Första lagmatchen utanför Göteborg spelades i Trollhättan vars SS besegrades med 8 - 3.

Den sista inteckningen i Döderhultsgruppen togs 1917. Därmed hade den svenska schackvärldens mest unika och värdefulla pris för alltid placerats i föreningens prissamling. Och detta under jubileumsåret 1917. Vilket år!

"DÖDERHULTSLAGET" 1917

ÖVRE RADEN FR V. GUST BÖRJESSON, JOHN SVENSSON, KNUT ROBERTSON, O KINNMARK, BIRGER OLOFSSON.
NEDRE RADEN: C. HARALD, AUG NILSSON, OSC NILSSON, GEORG SJÖQVIST o. W. CARLSSON.

Jubileumsfesten hölls på det klassiska Henriksberg.

1917 - revolutioner i Ryssland, tsardikturen försvinner och ersätts av en annan. Finland blir självständigt.

Det första decenniet var i och med detta fullbordat. Ett årtionde med exempellösa framgångar vid brädet, uppbackat av gott kamratskap och präglad av såväl lokalbekymmer som ekonomiska problem, som tack vare det förstnämnda och trots det senare, gjorde framtiden förhoppningsfull.

1918 - 1927

Jubileumsåret blev inte någon andhämtningspaus, verksamheten bedrevs intensivt.

Många föreningsfrågor behandlades, bland annat ansågs medlemsavgiften vara för låg, men då arbetslösheten var stor fick frågan bero.

Göteborgs-Tidningen arrangerade en 50-mannamatch mellan MSS och Schackklubben. Bland våra motståndare kunde vi finna flera framstående f d majspelare. Efter några märkliga organisatoriska turer spelades matchen och MSS vann storstilat med 37½ - 12½. Enligt förlorarnas utsago vållade rökförbudet en avsevärd försvagning av spelstyrkan. Dessa abstinensbesvär påverkade märkligt nog inte vinnarna. Belöningen för denna bravad blev tidningens vandringpris.

Matchen fick ett stort propagandavärde och tiden därefter sökte sig åtskilliga nya och intresserade till Majornas spelkvällar. Bland dessa fanns Arthur Wallander, med tiden en legendarisk kassör.

1918 - Första världskriget slut, 9 miljoner döda. Europakartan förändras.

Lundby SS ingick som bekant i den göteborgska gemenskapen och i förbundets s k B-serie drabbades klubbarna, som hade sin hemvist söder om älven, av bortamatcher med besvärliga resor till Hisingen. Dessa matcher ansågs av samtliga som matchprogrammets mörka punkt. Kommunikationerna var undermåliga och lokalen låg avsides. Telefonen var en bristvara, varför matcherna på den andra sidan ansågs vara en mardröm för lagledarna. Att klara dessa matcher utan någon eller några wo-förluster var en prestation. Ingen tänkte på att Lundby i sin tur hade samma problem i varannan match.

Göteborgs SS arrangerade 1920 en internationell jubileumsturnering vari ingick ett nordiskt mästerskap. I hård konkurrens segrade Oscar Nilsson i mästar klassen. Han fick därmed äran att titulera sig nordisk mästare, den andra i föreningens korta historia.

1921 hade medlemsantalet vuxit till rekordstora 104 st och kassabehållningen kunde redovisas till svindlande 477 kr. Ett översvallande årsmöte hyllade kassören Arthur Wallander.

Samma år hemförde Majorna det mesta som gick att vinna i lagsammanhang. I den första utlandsmatchen, ett dubbelmöte mot schacksällskapet i Aalborg för 6-mannalag, besegrades danskarna med 7½ - 4½, trots deltagande av ett flertal reserver.

Lokalfrågan var det eviga problemet. Fram till 1921 hade föreningen hyrt in sig på sju olika caféer. Samma år flyttade sällskapet till Allécaféet, Norra Allégatan 3. För 20kr per månad fick man disponera några rum i veckan och ibland även serveringslokalen, om det inte var fullsatt eller var musikkväll.

1921 - Kvinnorna får rösträtt i Sverige.

**1921 - RAOUL CAPABLANCA, CUBA,
VÄRLDSMÄSTARE.**

De allmänna kommunikationerna kan ibland vålla problem, då som nu, och vid en seriematch mot Manhem orsakade ett spårvagnsmissöde att flera majspelare kom en kvart försent. Denna malör gjorde att föreningen förlorade lagmatchen. Idag får man som bekant komma en timma efter utsatt starttid.

Oscar Nilsson och Constantin Harald räknades till den svenska eliten och hedrades med att 1922 representera Sverige i en landsmatch mot Tyskland. Sverige förlorade visserligen med $12\frac{1}{2}$ - $11\frac{1}{2}$, men sällskapets representanter tog $2\frac{1}{2}$ av 4 möjliga.

I en av SSF anordnad problemlösningstävling gick de tre första platserna i tur och ordning till Liss Carlsson, Oscar Nilsson och Carl-Eric Liedqvist.

Under hösten 1922 flyttade ledamoten i SSF Erik Olsson från Stockholm till Göteborg och blev genast ordförande i GSF och anslöt sig till Manhem. Denne organiserade om förbundsledningen, som förnyrades kraftigt. Till sekreterare i styrelsen utsågs MSS ordförande Knut Robertsson, en post som han beklädde i drygt tio år. Hans engagemang i Majorna blev givetvis lidande av detta, men positionen som sådan hade emellertid föreningen nytta av.

1923 blev ett fortsatt segerrikt år och i förbundets B-serie triumferade MSS B-lag, som erövrade förbundets vandringspris för alltid.

**1924 - SVERIGES SCHACKFÖRBUND,
SSF, BILDAS.**

**1924 - DET INTERNATIONELLA
SCHACKFÖRBUNDET, FIDE, BILDAS.**

Den moderniserade förbundsledningen lade 1924 fram förslag om ändrade tävlings- och registreringsbestämmelser. De av MSS föreslagna och mer strikta representationsbestämmelserna antogs. Sedermera beslutades dessa av SSF att gälla för hela landet.

Förbundet hade gått i författning om ett nytt seriesystem. I serie A skulle 6-mannalag för elitspelare, serie B 20-mannalag för klass I och II och serie C, 10-mannalag för övriga.

1926 startade de nya serierna och MSS segrade i serie A och i föreningens förstalag ingick bland andra Gideon Ståhlberg – ett framtida världskänt schacknamn.

Utöver Ståhlberg hade även tre andra spelare från Surte sökt sig till Majorna. Detta lilla samhälle strax norr om Göteborg har inte bara producerat duktiga schackspelare utan även berömda fotbollsspelare, otaliga glasflaskor, men är kanske mest känt för det omfattande jordskredet 1950.

Året 1926 var även i andra sammanhang ett märkesår. En schackskola startades som riktade sig till alla åldrar. Lokalen räckte inte till och den vanliga verksamheten blev lidande. Trångboddheten var påtaglig. Undervisningen bedrevs två kvällar i veckan för ett 40-tal intresserade. Ett 20-tal stannade slutligen kvar i föreningens verksamhet.

**1927 - ALEXANDER ALJECHIN,
SOVJET, VÄRLDSMÄSTARE.**

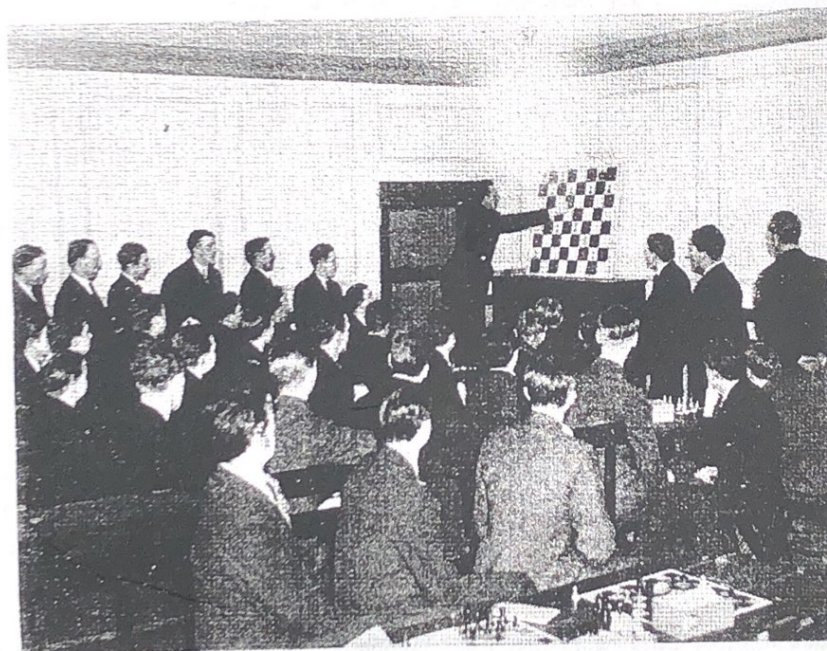
Under jubileumsåret 1927 fortsatte det hela oförtrutet och i den egna jubileumsturneringen, vars finalrond spelades i Björngårdsvillan, segrade Manhem, medan jubilarerna fick nöja sig med andraplatsen.

Efter detta år kunde de två första decennierna läggas till handlingarna. Det mesta i lagsammanhang hade vunnits och som kronan på verket – Döderhultsgruppen hade hemfört.

Individuellt hade två nordiska mästerskap erövrats och därutöver några göteborgsmästerskap. I landslagssammanhang hade också spelare från föreningen fått äran att delta.

Majornas SS var nu en etablerad och respekterad storklubb.

Men andra tider skulle stunda.....

Robertsson undervisar i schackskolan.

1928-1937

Under det tredje decenniet inleddes en långvarig nedgång, delvis beroende på den svårlösta lokalfrågan. Schackskolan var på gott och ont.

Föreningens nya stjärna, Gideon Ståhlberg, fortsatte trots detta sin karriär och blev bästa svenska poängplockare vid schackolympiaden i Haag 1928, med 9 poäng av 15.

I förbundets serie gjorde föreningen sin hittills sämsta insats, inte en enda match vanns. Samma år utmanades Allan Nilsson, tidigare majspelare, och regerande svensk mästare av Gideon Ståhlberg. Efter tre vinster för Ståhlberg avstod Nilsson från vidare spel. Därmed hade MSS fått sin förste svenske mästare. Ståhlbergs första etappmål i dennes karriär var därmed avklarad.

1930 möttes den sovjetiska stormästaren E. Bogoljusov och Ståhlberg i en utmanarmatch, arrangerad av Majorna. Sovjeten vann visserligen med $3\frac{1}{2} - \frac{1}{2}$, men insatsen räknas som Ståhlbergs första steg ut i den stora schackvärlden. Snart var han en en flitig resenär till olika evenemang utanför landets gränser.

Entrébiljett

19

til

SCHACKMATCHEN

E. Bogoljubow — G. Ståhlberg

Fredagen 4 april kl. 5,30—
Söndagen 6 „ kl. 12—4, 5—
Måndagen 7 „ kl. 4—8, 8,30—
Tisdagen 8 „ kl. 4—8, 8,30—

Lokal: Allécaféet

Kr. 1:—

Majorna Schacksällskap

För föreningen i stort började lagmaskineriet gnissla, spelglädjen var inte som förr. 1931 års tävling om förbundets vandringspris, vari MSS hade två inteckningar, blev en besvikelse. Blott fjärde plats. B-laget tog trösterikt sin andra inteckning.

Individuellt fortsatte Ståhlberg sin internationella karriär och ett nytt namn gladdde föreningen, nämligen Henric Carlsson.

1932 — föreningens 25:e år — påverkades av samhällets dåliga tider. Initiativkraften inom föreningen hade präglats av detta och det gällde att mobilisera lagspelet så gott det gick. Det lyckades dock inte, då Schackklubben i stället tog sin tredje inteckning i förbundets vandringspris.

B-laget stod också inför ett avgörande, men tacksamt nog lyckades föreningen att erövra vandringspriset för alltid.

Jubiléet firades i all enkelhet på Café Idrottsgården på Heden, där två av stiftarna, Henry Bengtsson och Henry Carlsson hade infunnit sig.

Säsongen avslutades med en stor tillställning på Henriksberg.

Rannsakingens tid var nu inne, nyrekryteringen hade, trots schackskolorna, inte varit den bästa och nya idéer hade saknats. På förbundsplanet var det lika illa och detta påverkade även föreningsverksamheten.

En del spelare, som Gideon Ståhlberg och Henric Carlsson, gled över till andra klubbar.

*1932 - Per-Albin Hansson ny statsminister
i en socialdemokratisk regering. Det s k
folkhemmet börjar att formos.*

Lokalfrågan löstes oväntat 1933 när Svenska Ungdomsringen för Bygdekultur – en hedervärd organisation som bland mycket annat sysslar med folkdans – hyrde ut sina stora lokaler på Sprängkullsgatan. Hyran var 60 kr per månad, dubbelt mot tidigare, men en garantifond inom sällskapet gick i god för att föreningens kassa inte skulle drabbas. Plats för 50 bord och dessutom för åskådare.

Därmed kunde den femte schackskolan utlysas. Över etthundra sökte sig dit till en början, varav tre av dessa var damer. Många tröttnade snart, däribland damerna. En som inte tröttnade var Carl-Olof Wiman, då en 16-årig yngling, idag fortfarande i full aktion, såväl vid brädet som i andra aktiviteter. En hedersman.

**1935 - MAX EUVE, HOLLAND,
VÄRLDSMÄSTARE.**

Lokalen lämnades emellertid året efter och ny hemvist blev på Övre Majorsgatan. Bekymren fortsatte och lokalbytena skedde numera varje år och medlemskarorna minskade efter hand.

1936 var adressen Ny Tids lokaler vid Järntorget 6, dåliga resultat och endast 28 medlemmar var registrerade, det lägsta sedan begynnelseåren.

1936 - OS i Berlin, missbrukas i politiska och rasistiska syften.

**1937 - ALJECHIN ÅTERTAR
VÄRLDSMÄSTARTITELN.**

Det tredje decenniet var därmed över. De båda första årtiondenas framgångar hade följts av det tredje som präglades av nedgång. Under några år hade inga klubbmästerskap arrangerats och medlemsantalet varit så lågt som 42 i snitt, en minskning med 25 sedan föregående tioårsperiod.

I samhället i stort var det också bekymmer. Trots att det s k folkhemmet hade börjat ta form, kom det oroväckande signaler från det stora landet söder om Östersjön, som visade oroväckande expanderande tendenser. Europa var skakat.

1938-1947

1938 hade medlemsantalet sjunkit till 21, visserligen ett ostraffbart tal, men allt för litet för att driva en fungerande schacklig verksamhet. En liten men trofast skara höll emellertid ställningarna.

1939 - Andra världskriget börjar. Finland anfalles av Sovjet.

1940 - Danmark och Norge ockuperas av Tyskland.

1943 - Medeldinstanslöparen Gunder Hägg slår världsrekord på löpande band.

Beredskapsåren vållade mer besvär. Landets manlighet kallades in i tjänst till fosterlandets försvar och schackspelare var därvidlag inget undantag. Trots bekymren under dessa oroliga tider steg medlemsantalet märkligt nog, för att vid fredsåret 1945 stanna vid 53 st.

1945 - Andra världskriget slut. 30 miljoner döda. Järnridån delar Europa.

Efter krigsårens alla besvärligheter togs det 1946 nya tag av föreningens företrädare. Bland annat engagerades Erik Börjesson, son till Evald och brorson till den andre eldsjälens Gustaf. Vid årsmötet 1 oktober 1946 invaldes Erik i föreningen – samtidigt som han valdes till ordförande. En post som han innehade i 29 år. En legendar i dess verkliga bemärkelse.

Andra yngre krafter hade också trätt till. Modet växte och medlemsantalet kröp sakta uppåt.

MSS styrelse 1947. Stående fr v: Gunnar Fihn, Torsten Skredsvik och Evald Börjesson.
Sittande fr v: Harald Andersson, Erik Börjesson och Edvin Andersson.

1947 firades de 40 åren och i den individuella jubileumstävlingen segrade kamratspelaren Ragnar Gustavsson.

**1948 -MICHAIL BOTVINNIK, SOVJET,
VÄRLDSMÄSTARE.**

1948 - 1957

Förnyelsen fortsatte och 1949 bestämdes det att spellokalen, som sedan några år tillbaka var IOGTs lokaler vid Norra Allégatan 3, skulle vara sommaröppen.

Under 1949 och 1950 klarade sig förstalaget med nöd kvar i högsta distriktsserien, men 1951 var lindanseriet över och nedflyttningen var ett faktum. Detta fick till följd att motståndet blev mera jämbördigt, vilket ökade självförtroendet.

1952 - Kungens hatt blir borthytt i en bokhandel. Kvällspressen ryckte ut.

Åren närmast därefter lagspelades det flitigt och 1953 segrade förstalaget i klass II och uppflyttning till de stora elefanterna blev följden av detta.

Inför 1954 års Göteborgsmästerskap ifrågasattes det i en av stadens tidningar, om Majorna hade möjlighet att ställa upp med ett lag i dessa tävlingar. Dessa dystra profetior till trots var föreningen nära en sensation. Seriesegern skymtade men Kamraterna blev för svåra till slut. 5 - 5 blev emellertid trösten i det inbördes mötet.

I sju år hade nu föreningen hyrt lokal av IOGT men under 1954 sades såväl värden och därmed även MSS upp, för att fastigheten skulle rivas. IOGT flyttade till Vasagatan 10 och föreningen följde med. Tyvärr visade det sig att den nya lokalen inte var så lyckad; den hade för små rum, som dessutom inte låg bredvid varandra, varför det flyttades igen – fjortonde gången på 48 år.

1955 Motboken avskaffas, alkoholförsäljningen släpps fri.

Victoriaskolan på Linnégatan 13 var nästa adress. En trivsam lokal stor och ljus, som låg centralt, men en stor nackdel tyckte somliga, rökning var nämligen förbjuden och vissa kvällar måste lokalen stängas kl 22.00. Aldrig förr i föreningens historia har så många partier gått till avbrott.

1955 spelades en intressant interzonal turnering i Göteborg arrangerad av förbundet. Turneringen väckte stor uppmärksamhet och stadens föreningar kunde glädja sig åt ökade medlemsskaror. Majorna lockade däremot inte så många av dessa förhoppningsfulla.

Fem olika lokaler användes under åren 1954-55 och lojala medlemmar följde med i alla dessa rockader.

En spelkväll under 1955 ryktades det om en eventuellt ledig lokal, i ett gammalt rörlager på Norra Allégatan 6. Ryktet talade sanning! Kontrakt skrevs och den mycket ruffiga lokalen iordningsställdes på en månad av flitiga schackspelare till en trivsam hemvist. Därmed slapp intendenten i fortsättningen att ställa in all utrustning efter avslutad spelkväll.

Möjligheten att ordna med mera utåtriktade aktiviteter var nu goda och 1956 stod föreningen som arrangör för distriktsmästerskapen för juniorer.

Veteranturnering 1956

Stående fr v: Liss Carlsson, Harald Andersson, Evald Börjesson, Calle Wiman, Gunnar Larsson, Gunnar Fihn, Erik Österström, Eskil Johansson, Gustav Börjesson, Arvid Johansson Olof Kinnmark

Sittande fr v: Lennart Bogren, Oscar Nilsson, Henry Bengtsson, AE Wallander.

1957 - ett halvvekel gammal - och 53 medlemmar stor. En individuell jubileumsturnering i samtliga klasser arrangerades och i mästar klassen segrade egna medlemmen Carl-Eric Liedqvist.

Jubileumstillställningen firades på den numera försvunna restaurangen St Erik och inbjudna var några av stiftarna, representanter för förbundet och övriga föreningar samt press. För dem som fick betala för sitt deltagande kostade det 18 kr och för detta fick man mat, lämpliga drycker efter egna önskemål samt musik till Tjuslings trio.

1958 - 1967

Under detta årtiondes första år blev det inga större framgångar när det gällde lagspelet. Där-
emot individuellt när den endast 13-årige Ove Kinnmark, sonson till Olof, blev svensk junior-
mästare.

I samarbete med Sjöhästen arrangerades en simultanmatch med sovjeten Salo Flohr, som seg-
rade med 37 - 1. Historien förmälar inte vem, eller möjligen vilka, som hemförde den enda
poängen.

1961 - Berlinmuren byggs.

Juniorverksamhet startades under ledning av Lennart Bogren. Nya och ungdomligare vindar hade börjat fläkta så smått....

**1963 - TIGRAN PETROSJAN,
SOVJET, VÄRLDSMÄSTARE.**

Lokalfrågan blev åter akut efter de tio åren på Norra Allégatan. Flyttning gjordes till Andra Långgatan 6, en f d trerumslägenhet på tredje våningen. Hyran blev högre och andra omkostnader följde. Frågan tycktes ha lösts för i verksamhetsberättelsen uttryckte sig styrelsen sålunda att: "Styrelsen såg framåt med god tillförsikt, som en följd av dessa lokaler".

1966 blev lagmässigt ett år att minnas. A-laget segrade i klass I och kunde titulera sig distriktsmästare Totalt spelades det året 11 klubbmatcher, varav 7 segrar och 4 oavgjorda. Inte sedan de första åren hade något liknande hänt.

**GIDEON STÅHLBERG AVLIDER I
LENINGRAD 1967, 59 ÅR GAMMAL**

*1967 - 2 sept kl 05.00 går Sverige över till
högertrafik.*

1967 var åter jubileumsår och i den inbjudna jubileumstävlingen segrade Ove Kinnmark, som nu representerade Manhem.

1968 - 1977

Föreningen fortsatte sitt deltagande under detta decennium i såväl lagmatcher som individuellt utan några egentligt anmärkningsvärda resultat.

Under 1969 avled en av föreningens främsta legendarer, den nordiske mästaren och en av dess mest lojala medlemmar, Oscar Nilsson, 79 år gammal. Hedersledamot i såväl Majorerna som i förbundet. Medlem sedan 1908, 61 års oavbrutet medlemsskap.

**1969 - BORIS SPASSKY, SOVJET,
VÄRLDSMÄSTARE.**

*1969 - De första människorna på månen.
Höststormar över Sverige, 13 döda.*

Medlemsantalet började nu sjunka igen och det efterlystes fler medlemmar.

Under 1970 deltog föreningen i endast fem lagmatcher, vilket speglar stagnationen.

I allsvenskan 1972 deltog MSS och när serierna var färdigspelade på våren 1973 hade föreningen i div III placerat sig på fjärde plats.

**1972 - BOBBY FISCHER, USA,
VÄRLDSMÄSTARE.**

GSF M FL FLYTTAR IN I

SCHACKSPELETS HUS.

Den svårarbetade lokalen på Andra Långgatan lämnades i februari 1973 då inflyttning skedde i Schackspelets hus, Haga Kyrkogatan 3, där lokaliteterna delades med förbundet, Manhem och Kamraterna. Förhoppningarna var nu stora att detta lokalbyte skulle befrämja föreningens medlemsantal. Men detta skulle visa sig vara en alltför from förhoppning.

1973 - RANKINGTAL INFÖRS.

1974 blev ett märkesår när det gällde föreningens ledningsfunktion. Efter 29 års långt ordförandeskap lämnade Erik Börjesson över klubban till Tage Bengtsson, som följande år efterträddes av Rune Lindqvist.

I 1975 års allsvenska hamnade förstalaget på andra plats i div III.

1975 - FISCHER BERÖVAS VÄRLDS- MÄSTARTITELN, ANATOLIJ KARPOV, SOVJET, TAR ÖVER TRONEN.

*1976 - Efter 44 års socialdemokratiskt
regeringsinnehav vinner de borgerliga
valet.*

*70-talets senare del - Svenska folket för-
undras över Ingemar Stenmarks och Björn
Borgs bravader i TV-rutan.*

En kvadratturnering startade 1976 och utöver MSS, deltog också Göteborgs SS, Lerums SK och Kungsbacka SK.

Allans blyxt startades, en handicapturnering som spelades en kväll i månaden.

70-årsjubileet firades på ett av Sessanlinjens gamla klassiska fartyg. För 86 kr serverades aftonvard och drickbart därtill, efter vars och ens tycke och smak, d v s långt från 1907 års målsättning.

En ny nedgångsperiod hade pågått under några år, delvis beroende på lokalbytet. Konkurrensen om nya medlemmar, i synnerhet på juniorsidan, var alltför svår från förbundets största förening, som också höll till i Schackspelets hus. Det viskades t o m om att starta en diskussion om en eventuell sammanslagning med en annan förening. Dessa planer förföll tacksamt nog.

Ett decennium som inte heller gick till hävderna

1978 - 1987

Det åttonde årtiondets första år präglades av ett försök att stimulera tävlingsverksamheten samt förmå medlemmarna att besöka spellokalen. Medlemsantalet hade nu stannat vid 30.

1979 var individuellt ett lyckat år. Svensk mästare med klubbadress Majorna blev Lars-Åke Schneider. För denna bravad uppvaktades han med blommor av föreningen. Uppvaktade blev också Göteborgs SS, som detta år uppnått de aktningssvärde 100 åren. Majorna överlämnade en schackklocka.

1980 blev ett av föreningen mest deprimerande i dess historia. Döderhultsgruppen stals under märkliga omständigheter. Mera om detta på annat håll.

Pendlandet mellan allsvenskans div III och IV fortsatte. 1980 var det åter dags att ta steget ner i den lägre serien. En liten tröst var segern i kvadratturneringen.

Samma år nekades en tidigare medlem återinträde när han ansågs för stökig.

En som däremot fick inträde, var en från Småland inflyttad Västerviks-bo, nämligen Kenneth Fahlström, en blivande ledare av format.

1981 erövrades kvadratturneringens vandringspris för alltid.

*1982 - IFK Göteborg chockar fotbolls-
Europa - blir UEFA-mästare första
gången.*

Ungdomsverksamhet hade dragits igång, men det var svårt med rekryteringen, varför den tynade bort efterhand.

Medlemsavgiften tvingades i höjden och någon minskad aktivitet kunde märkas på spelkvällarna.

Årets höjdpunkt var jubileumsfesten i Majgården vid Chapmans torg, några hundra meter från Allmänna vägen 5, där det hela startade. Frågan är om 75-åringarna var medvetna om detta samband.

Verksamheten fortsatte så smått utan några större märkligheter.

När vårsäsongen 1984 kunde redovisas internt visade det sig att Kenneth Fahlström placerat sig först i samtliga KM, i närschack, i blix, i snabbschack samt även i Allans blix. Hade någon lyckats med detta tidigare?

Efter denna bravad och efter några andra märkliga turer och avhopp, utsågs han till ordförande i sällskapet?

Ungdomsverksamheten togs nu åter upp, denna gång under ledning av Mikael Näslund och vid årets slut kunde det redovisas 20 juniorer. Seniorerna var till antalet 30.

I lagsammanhang inträffade det pinsamma att såväl första- som andralaget tvingades lämna wo i första serieronden. För förstalaget kostade detta förmodligen seriesegern i div III.

Rekryteringsbekymren under åren i Schackspelets hus gjorde att föreningen 1985 flyttade till Kustroddaregatan 1 C i Majorna. Efter 76 års nomadiserande, företrädesvis i kvarteren runt Järmtorget och i Haga, var föreningen åter i Majorna

Satsningen på juniorverksamheten fortsatte med flera olika ledare, däribland den inflyttade Tibro-bon Hans Thorén.

Det bedrevs även pensionärsverksamhet i Hellstedsgatans dagcenter.

1985 - GERRY KASPAROV ERÖVRAR VÄRLDSMÄSTARTITELN.

1986 segrade äntligen förstalaget i sin div III-grupp. Flyttningen ut till Majorna, med ett större upptagningsområde, hade så smått börjat ge resultat. Juniorerna växte i antal och började så smått slussas in i verksamheten.

När detta år kunde summeras var juniorkadern uppe i 33 och lika många seniorer.

Under jubileumsåret 1987 segrade förstalaget i div II.

80-årsfesten firades i lokalen vid Radiatorget

Även föräldrar till de unga hade nu lockats med i föreningen. Dessa kanske inte tillförde klubbens schackstatus något anmärkningsvärt, men visade sig ha andra kunskaper som en schackklubb kan ha nytta av.

De sista åren under detta årtionde blev ett lyft för verksamheten.

1988 - 1997

Vid ingången till det sista årtiondet hade juniorsatsningen fortsatt. 44 juniorer och 32 seniorer, sammanlagt 76 st. Det gick uppåt.

De unga lejonerna slussades så smått in i lagspelet och när säsongen 1978 kunde summeras hade junioren Fredrik Andersson utmärkt sig såväl i lagspelet som individuellt.

Förstalaget avancerade till nya div I.

När nästa säsong lades till handlingarna hade medlemsantalet stigit till 102, varav 49 juniorer. Ekonomin var som den alltid varit, d v s bekymmersam. Och det eviga problemet med lokalen, stod också på dagordningen.

Anmärkningsvärt är att nästa säsong ansågs vara neutral när det gällde lagens framgångar i seriesystemet. Inget avancemang och ingen nedflyttning.

Årets lagresultat från SM glädde däremot. Sällskapet belade en hedrande andraplats i lagtävlingen. Givetvis efter Rockaden, Stockholm, men före andra etablerade storheter.